

Tematiske satsinger i utlysning med frist 1. oktober 2020 kl. 12:00

Det legges til rette for søknad på ni ulike tematiske innretninger:

- Spillvarmeutnyttelse med energiresultat 50 000 kWh – 250 000 kWh
- Spillvarmeutnyttelse med energiresultat over 250 000 kWh
- Utfasing av fossil varme med energiresultat 50 000 kWh – 250 000 kWh
- Utfasing av fossil varme med energiresultat over 250 000 kWh
- Elektrifisering av fossilt drevne mekaniske arbeidsprosesser med energiresultat 50 000 kWh – 250 000 kWh
- Elektrifisering av fossilt drevne mekaniske arbeidsprosesser med energiresultat over 250 000 kWh
- Batteripakke for hybrid løsning med dieselaggregat og batteri
- Batteripakke og ny landstrøm der batteri bidrar til å redusere belastningen på nett og på land
- Utredding av energi og klimatiltak

Målsettingen er at det på dette støtteprogrammet skal kunne gjennomføres effektiv saksbehandling og uten å etterspørre utfyllende informasjon fra søker. Mangelfullt utfylte søknader vil derfor avvises.

For utfylling av søknaden anbefales det å benytte seg av [Enovas veileder for utfylling](#) slik at dere sikrer at dere svarer ut all informasjon som er nødvendig for å behandle søknaden.

For prosjekter med omsøkt støtte fra og med 3 millioner kroner må det legges ved en prosjektbeskrivelse i tråd med [Enovas mal for prosjektbeskrivelse](#) for dette programmet. Tekstboksene kan da svares ut ved å henvise til prosjektbeskrivelsen

Tema 1 og Tema 2: Spillvarmeutnyttelse

Industrien har mange varmestrømmer som kan utnyttes til varme- eller kraftformål, men som i dag går til spille. Enova ønsker å stimulere til økt utnyttelse av spillvarme, med hovedvekt på økt utbredelse av teknologi og løsninger som har overføringsverdi utenfor den enkelte bedrift og som har potensiale til å kunne etablere seg i markedet uten støtte på sikt.

Vi er åpne for alle former for energigjenvinning som innebærer at overskuddsvarme som ellers går til spille kan utnyttes til oppvarmingsformål i virksomheten – det være seg prosess eller romoppvarming.

Dette gjelder også dersom prosjektet medfører reduksjon av kvotepliktige utslipp eller utløsning av frikvoter. «Inntekter fra kvotebesparelser skal da inntektsføres i prosjektets kontantstrøm.) Energien som gjenvinnes skal i hovedsak (mer enn 60 %) føres tilbake i prosessen, kun i begrenset grad til bygningsoppvarming.

Enovas gir ekstra bonus i rangeringskriteriene til:

- varmpumper som benytter spillvarme som innsatsfaktor for å levere høytemperaturvarme (>80 °C)
- varmpumper der arbeidsmediet har GWP under 100. Prosjekter som benytter naturlige arbeidsmedier (f.eks. CO₂ eller NH₃)
- kraftproduksjon fra spillvarmekilder ned mot 60-70 °C,
- prosessintegrasjon eller annen utnyttelse av varme inn i en produksjonsprosess

Prosjekter med store investeringer i infrastruktur henvises til program for fjernvarme. Særlig innovative prosjekter kan søke programmet Fullskala innovativ energi- og klimateknologi.

Tema 3 og 4: Utfasing av fossile energibærere til varmeformål

Bruk av fossile energibærere til varmeformål i industrien innebærer vesentlige klimagassutslipp. Enova ønsker å stimulere til erstatning av fossil energibruk til varmeformål med klimavennlige alternativer, herunder

- fast biobrensel
- varmpumper som ikke benytter luft som ekstern varmekilde, og der arbeidsmediet har GWP under 100. Prosjekter som benytter naturlige arbeidsmedier (f.eks. CO₂ eller NH₃) vil prioriteres.
- Solfangere

Husk å oppgi dagens forbruk av fossilt brensel i beskrivelsen av prosjektet (i liter eller m³)

Støtte til varmeproduksjon basert på bioolje og biogass innebærer små merinvesteringer og brenselpriser på nivå som for fossilt. Slike prosjekter støttes derfor ikke.

Støtte til varmeproduksjon basert kun på elektrisitet støttes ikke. Dette da det ikke medfører ny fornybar energiproduksjon, samt bidrar til vesentlig økning i effektuttak i det elektriske nettet.

Varmepumpe (luft-vann) med utnyttelse av ordinær uteluft støttes heller ikke da vesentlig økning i effektuttak forventes.

Varmepumper som benytter spillvarme som innsatsfaktor kan støttes gjennom den tematiske satsningen «Spillvarmeutnyttelse»

Prosjekter under dette temaet har klimagassreduksjoner som den primære effekten. Prosjekter som medfører reduksjon av kvotepliktige utslipp eller utløsning av frikvoter kan dermed ikke støttes her.

Tema 5 og 6: Elektrifisering av fossilt drevne, mekaniske arbeidsprosesser

Enova ønsker å stimulere til erstatning av fossil energi med klimavennlige alternativer, det vil si utstyr i stasjonær bruk der fossilt drevet maskineri kan erstattes av elektriske løsninger. Dette gjelder også

stasjonære anleggsmaskiner der utstyret kobles direkte på nett (kjøretøy og gravemaskiner kan søke programmet for «Energi- og klimatiltak i landtransport»).

Prosjekter som støttes vil typisk kunne være:

- knusere for stein
- kverner for trevirke
- annet anleggsutstyr som er dieseldrevet

Husk å oppgi dagens forbruk av fossilt brensel i beskrivelsen av prosjektet (i liter eller m³)

Det kan kun søkes støtte til helelektrisk utstyr som knyttes til nett, ikke hybride løsninger.

NB! Selve den fysiske maskinen/utstyret må utgjøre den vesentlige delen (mer enn 60%) av kostnadene. Det er ikke anledning til kun å søke støtte til infrastruktur.

Tema 7 og 8: Elektrisk oppdrett

For havbruksnæringen er store klimagassutslipp knyttet til dieselaggregater som produserer strøm for fôrflåtene og til dieseldrevne driftsfartøy. Elektrifisering av havbruksnæringen gjennom landstrøm og batterier er det tiltaket som vil gi de største kuttene i direkte klimagassutslipp fra oppdrettslokalitetene. Enova ønsker å stimulere til reduksjon eller erstatning av fossil energibruk i havbruk, samt at nyetablering av landstrøm skjer med redusert belastning på strømmettet.

Enova inviterer til søknader på følgende tiltak til denne søknadsfristen:

Tema 7: Batteripakke for hybrid løsning med dieselaggregat og batteri

Tema 8: Batteripakke og ny landstrøm der batteri bidrar til å redusere belastningen på nett og på land

Husk å oppgi dagens forbruk av fossilt brensel i beskrivelsen av prosjektet (i liter eller m³).

For Tema 7 kan søker få støtte til å installere en batteripakke på fôrflåten i tilfeller hvor fôrflåten kun har energiforsyning fra dieselaggregat i dag. Installasjon av batteripakke på lokaliteten vil også bidra til å klargjøre lokaliteten for framtidig lokal fornybar energiproduksjon som eksempelvis bølgekraft, flytende solceller eller vindkraft).

Enova prioriterer her særlig lokaliteter som av ulike grunner ikke er egnet for energiforsyning fra landstrøm.

For Tema 8 kan søker med lokaliteter som kun har energiforsyning fra dieselaggregat i dag, få støtte til å legge landstrøm til lokaliteten sammen med batteripakke for. Dette tiltaket bidrar til å eliminere dieselforbruket på lokaliteten samtidig som det reduserer belastningen på det lokale kraftnettet i områder der kapasiteten er begrenset.

Oppgradering av eksisterende landstrøm støtte ikke under denne utlysningen.

Tema 9: Utredning av energi- og klimatiltak

Mange sitter med ideer til gode prosjekter som de forventer vil kunne gi betydelige energigevinster eller reduserte klimagassutslipp, men kommer ikke videre fordi kunnskapsgrunnlaget ikke er godt nok.

Dersom virksomheten planlegger å investere i et energi- eller klimaprojekt og har behov for å utrede kostnadsgrunnlaget, konsekvenser og gevinstene før en investeringsbeslutning kan tas, er det mulig å søke støtte til å gjennomføre nødvendige utredninger.

Støtten gis til utredninger og dokumentasjon av konkrete og identifiserte investeringsprosjekter. Det skal gjelde ett enkelttiltak. Prosjektene som utredes må være knyttet til energi-, effekt- og/eller

klimagassintensive aktiviteter i industrien og ha en ambisjon om et energi- eller klimaresultat for et

framtidig investeringsprosjekt som tilsvarer minst 250 000 kWh/år, minst 60.000 kg CO₂-ekv/år eller et vesentlig redusert behov for effektuttak.

Forprosjektet skal gi tilstrekkelig grunnlag for å kunne foreta en investeringsbeslutning hos søker. Det skal utredes prosjekter innen teknologier som er tilgjengelige i markedet. Det åpnes for å søke støtte til å utrede tiltak som ikke nødvendigvis finner plass innenfor de til enhver tid annonserte tematiske satsinger hos Enova.

Støtten kan utgjøre inntil 50 % av godkjente dokumenterte merknader, og er oppad begrenset til 500 000 kroner.